

Nationaal Vlasserij-Suikermuseum
Stoofdijk 1 A
4791 SH Klundert
Tel. 0168 401539
E-mail: info@vlasserij-suikermuseum.nl
Website: www.vlasserij-suikermuseum.nl
Rabo: IBAN: NL21 RABO 0346 7462 56
BIC code: RABONL2U
KvK nr.: H20097300
BTW nr. NL8087.47.605.B.01

Jaarverslag 2015 van de Stichting Nationaal Vlasserij - Suikermuseum.

Samenvatting

Het jaar 2015 heeft voor de Stichting Nationaal Vlasserij - Suikermuseum (verder te noemen "het museum") voor een belangrijk deel in het teken gestaan van de verbouwing van ons pand. Bij die verbouwing is de gehele kap vervangen en is een verdiepingsvloer aangelegd.

De Gemeente Moerdijk was als eigenaar van het gebouw opdrachtgever. De verdiepingsvloer is door het museum zelf bekostigd. Ondanks enkele tegenvallers en kostenoverschrijdingen kon het pand op 1 april weer in gebruik gekomen worden. De officiële heropening vond plaats op 20 mei door dhr. Schoneveld, wethouder van de Gemeente Moerdijk. Op de verdiepingsvloer is een depotruimte gesitueerd en zijn verder ruimtes gepland voor de administratie, de bibliotheek en de modelbouwers. Dit is financieel mogelijk gemaakt door subsidies van het Havenschap Moerdijk, de RABO bank West Brabant Noord en Erfgoed Brabant. De inrichting en in gebruik name van deze ruimtes zal in 2016 plaatsvinden. De verbouwing maakte herinrichting van de Suikerexpositie noodzakelijk. Bij deze herinrichting is de looproute gewijzigd waardoor groepen gemakkelijker kunnen worden rondgeleid. Deze herinrichting kon in 2015 nog niet geheel worden afgerond, dit project loopt door in 2016.

Een volgend project dat in 2016 zal worden aangevangen is de verplaatsing en vergroting van de keuken. Omdat de meeste groepen bij het museum tevens gebruik maken van de lunch is dit zeer gewenst.

Na de heropening heeft het bezoek aan ons museum zich redelijk hersteld, maar we zitten nog niet op de aantallen van vorige jaren. Door actieve werving van met name groepen en het organiseren van activiteiten voor individuele bezoekers hopen we de bezoekersaantallen weer boven de 4000 te kunnen krijgen. Het aantal vrijwilligers is het afgelopen jaar vrijwel constant gebleven en bedraagt ca 80. Financieel is het museum gezond, het boekjaar 2015 is afgesloten met een klein tekort van € 97,-- en voor 2016 wordt een sluitende begroting voorzien, mede mogelijk door een subsidie van de Gemeente Moerdijk.

Verslag

1. De missie van het museum is:

"De vlasserij- en suikergeschiedenis als culturele waarden eigen aan de regio Noord-West-Brabant, zo professioneel mogelijk beheren, uitbreiden, behouden en presenteren door middel van de exploitatie van een museum met een nationaal karakter"

Het museum is lid van de Nederlandse Museumvereniging en is een geregistreerd museum. Aan de missie van het museum is in 2015 op de volgende wijze uitvoering gegeven:

2. Bestuur

Het bestuur van het museum heeft 6 x vergaderd. Van deze vergaderingen is een verslag gemaakt, voorzien van besluitenlijst en actiepuntenlijst. De actiepuntenlijst is iedere vergadering aan de orde gesteld en geactualiseerd. Op deze wijze wordt de voortgang van de diverse projecten in het museum bewaakt. Verder is van elke vergadering een kort verslag gemaakt, dat aan alle vrijwilligers is toegezonden. Op deze wijze zijn alle vrijwilligers op de hoogte van wat er in het museum speelt.

Het bestuur bestaat uit het dagelijks bestuur (bestaande uit voorzitter, vicevoorzitter, secretaris en penningmeester) en de bestuursleden die tevens hoofd zijn van een taakcluster.

Het museum kende in 2015 de volgende taakclusters:

- Collectietaak Vlasserij
- Collectietaak Suiker
- Facilitaire zaken
- Horeca
- Marketing en Media
- Planning en Organisatie Museumbezoek
- Jet en Jan, scholenprojecten

Per 31 dec. 2015 was het bestuur als volgt samengesteld:

Dagelijks bestuur: Harm Jan Volkers (voorzitter) Jos Huijbrechts, (secretaris, tevens vice-voorzitter) en Bert Beulens (penningmeester).

Clusterhoofden, tevens bestuurslid: Lauran Schoone (collectietaak Vlasserij). Jos Huijbrechts (collectietaak Suiker) Leo Kanters (Facilitaire zaken), Miranda Keller (Horeca), Teun de Jong (Marketing en Media), Bert Tanis (Planning en Organisatie Museumbezoek), Wim Nelemans (Jet en Jan).

Het bestuur wordt bijgestaan door adviseurs. Adviseurs worden benoemd vanwege hun specifieke deskundigheid op een bepaald terrein of vanwege hun grote kennis en ervaring met betrekking tot het museum.

Adviseur met specifiek aandachtsgebied was in 2015 Jan Paul van der Most van Spijk (veiligheid en binnenmilieu). Eind 2015 is Helga Stroobant aangesteld als bibliothecaris. Verder waren als adviseur beschikbaar: Rien van Dongen, Roel van Dijk, Hein de Jong, Bert de Jong, Theo de Jong, Jan van Meer, Adrie Bossers, Cees Coppens, mevr. H. de Kort-Kramer, Jacques Magielse, Johan van Merrienboer en Peter van der Wiel.

3. Vrijwilligers

Ook in 2015 kon het museum alleen maar bestaan dank zij een groot aantal enthousiaste vrijwilligers. In 2015 hebben we als vrijwilliger mogen begroeten: Claudia Hasper en Ria Slob. Als vrijwilliger zijn vertrokken Mien de Jong, Riet de Jong en Dion Wevers. Op 31 dec. 2015 telde het museum 79 vrijwilligers

3.1 Fooienpot

In de fooienpot commissie is Lauran Schoone afgetreden omdat hij benoemd is tot bestuurslid. Hij is opgevolgd door Aart Broersma. Samen met Ingrid Verkaik en Bart Gijzen hebben ze ook dit jaar weer een - zeer gewaardeerde!- kerstverrassing voor onze vrijwilligers verzorgd.

4. Verbouwing

De verbouwing van ons pand begin 2015 is voorspoedig verlopen. De verbouwing is in opdracht van de Gemeente Moerdijk (als eigenaar van het pand) door Zwaluwebouw b.v. uitgevoerd. Bij de verbouwing is de gehele kap vervangen en is op verzoek van ons museum tevens een verdiepingsvloer gerealiseerd. Bij de vervanging van de kap heeft ook een asbestsanering plaatsgevonden.

4.1 Kosten

De kosten van de verdiepingsvloer en daarmee samenhangende zaken (trappen, ramen in de kap) waren voor rekening van het museum, dit overeenkomstig de gebruiksovereenkomst met de Gemeente Moerdijk. De kosten voor het museum bedroegen uiteindelijk ruim € 70.000 excl. BTW.

De kosten zijn aanmerkelijk hoger dan begroot uitgevallen door 2 belangrijke tegenvallers.

De eerste was dat op last van de brandweer er - volkomen onverwacht!- alsnog een brandwerende laag onder de verdiepingsvloer moest worden aangebracht en de tweede was dat tijdens de verbouwing bleek dat de fundering van de kolommen waarop de kap steunt onvoldoende was. Ook dit was volstrekt niet te voorzien. Het museum kon deze kosten (net) uit zijn reserves betalen, maar de bodem was in zicht.

4.2 Verloop van de verbouwing

Overigens is de verbouwing uitstekend verlopen. De verbouwing is gestart op 9 februari. Voorafgaande aan de verbouwing was het museum voor zover mogelijk ontruimd en waren alle niet te verplaatsen objecten op stenen geplaatst en met plasticfolie afgedekt dit om waterschade maximaal te voorkomen. Ook met de aannemer waren afspraken gemaakt dat hij waterschade tijdens de verbouwing maximaal zou voorkomen. Dit is gedaan door eerst de verdiepingsvloer aan te brengen in het pand, deze af te dekken met dekzeilen en daarna pas de kap te vervangen. Door deze werkwijze is er geen waterschade opgetreden in de expositieruimtes en is de collectie van het museum volledig onbeschadigd door de verbouwing gekomen. De bouw heeft enige vertraging ondervonden doordat deze een tijd stil is gelegd door de arbeidsinspectie, dit op grond van een klacht van omwonenden over de uitvoering van de asbestsanering. Dit bleek uiteindelijk vooral terug te voeren op onvoldoende informatievoorziening en gelukkig konden de werkzaamheden daarna ongewijzigd worden voortgezet. Ook werkte het weer erg mee, vorst van betekenis was er niet. Ondanks de tegenvallers kon het pand dan ook nog net voor de geplande heropening op 1 mei worden opgeleverd. Het museum is zowel de Gemeente Moerdijk als opdrachtgever als Zwaluwebouw als uitvoerder zeer erkentelijk voor de wijze waarop alles gerealiseerd is. Op elk niveau is de medewerking maximaal geweest en het resultaat is een toekomstbestendig en veilig gebouw, dat er ook nog prachtig uit ziet. De kap is nu geheel met pannen gedekt en geïsoleerd, maar het klassieke uiterlijk is bewaard gebleven en herinnert nog steeds aan de Domeinenboerderij, die het pand oorspronkelijk is geweest..

4.3 Heropening

Dank zij heel veel inzet van onze vrijwilligers werden de exposities weer in recordtijd ingericht. Op 1 mei konden we onze vrijwilligers weer welkom heten in ons museum voor een verlate nieuwjaarsreceptie, en op 5 mei kon de eerste groep bezoekers al weer worden ontvangen!

De officiële heropening was op 20 mei door dhr. Schoneveld, wethouder van de Gemeente Moerdijk. Als symbolische handeling werden door hem en door de projectleider van de Gemeente Moerdijk, mevr. Hoogendoorn, de linten doorgeknipt waarmee de expositieruimtes waren afgesloten.

Op (pinkster) maandag 25 mei was er "open dag" voor overige relaties en andere bezoekers.

Op deze dag mochten we 111 personen ontvangen

4.4 Museumgids

Bij de heropening van het museum is ook onze museumgids geïntroduceerd. Deze gids geeft een goed beeld van onze exposities en een toelichting op wat er allemaal te zien is, gebaseerd op de teksten van onze audiotour. Hiermee kunnen we onze bezoekers een goede leidraad bij hun bezoek alsook een goede herinnering meegeven aan ons museum, en dit ook aan anderen laten zien. De museumgids kan voor € 4,00 aan onze bezoekers worden aangeboden.

4.5 Inrichting zolderverdieping

Door de tegenvallers bij de verbouwing was de financiële reserve van het museum vrijwel geheel uitgeput.

Voor de inrichting van de zolder werd het museum daardoor afhankelijk van objectsubsidies.

In 2015 werden voor de herinrichting van de zolderverdieping subsidies verkregen van het Havenschap Moerdijk, de RABO bank West Brabant Noord en Erfgoed Brabant, waardoor er voldoende financiële middelen beschikbaar kwamen om de inrichting van de zolderverdieping te realiseren. Eind 2015 werd gewerkt aan het maken van ruimtes ten behoeve van onze modelbouwers, voor onze bibliotheek en voor onze administratie. Het resterend gedeelte wordt ingericht als depot. In 2016 zal de zolderverdieping verder afgewerkt worden en in gebruik genomen.

5. Bezoekers

Jaar	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal aantal bezoekers	4192	6211	4926	3938	3482
Opbrengst aan entree	€ 12.351	€ 16.413	€ 16.410	€ 12.661	€ 10.914
Opbrengst kantine verkopen	€ 14.140	€ 19.053	€ 17.642	€ 15.078	€ 15.801

Het aantal bezoekers is in 2015 nog niet weer op het peil van vorige jaren, dit heeft natuurlijk alles te maken met onze sluiting tot 1 mei. Gelukkig hebben onze bezoekers ons na de sluiting wel weer weten te vinden en door actieve werving (o.a. deelname aan beurzen voor busreizen (BusIdee) hopen we onze bezoekersaantallen weer boven de 4000 te kunnen krijgen. De netto opbrengst van de kantine liep per gemiddelde bezoeker in 2015 verder op, een compliment voor onze horeca!

5.1 Individuele bezoekers

Wel blijft het lastig om veel individueel bezoek te trekken. Klundert is nu eenmaal geen toeristische "hot spot". Hiertegenover staat dat de mensen die wel komen ook echt geïnteresseerd zijn.

5.2 Groepsbezoek

Veruit de meeste bezoekers ontvangt het museum nog steeds in groepsverband. Vorig jaar hebben 91 groepen ons museum bezocht met in het totaal 2863 personen. Deze bezoeken worden over het algemeen door de bezoekers zeer positief ervaren, dit blijkt uit hun mondelinge mededelingen en hun notities in het gastenboek. Deze groepen worden in de expositie begeleid door ervaren en enthousiaste rondleiders, die in hoge mate verantwoordelijk zijn voor de positieve waardering.

5.3 Schoolbezoek.

In 2014 zijn in het kader van het project Jet en Jan weer bijna alle schoolklassen van groep 5 bij ons in het museum geweest. Het betrof 18 scholen met 19 groepen. met in het totaal 278 leerlingen.

6. De collectie

6.1 Expositie: Vlasserij

In de expositieruimtes van de Vlasserij zijn door de verbouwing geen wijzigingen aangebracht, de expositie kon dan ook (vrijwel) ongewijzigd weer worden ingericht. De in 2014 in bruikleen gekregen vlasklopper is in de expositie opgenomen en in werkende staat gebracht. De machine kan bij rondleidingen gedemonstreerd worden. De werkzaamheden aan de vlasplukker vorderen gestaag, de verwachting is dat de restauratie in 2016 gereed zal komen. Op dit moment zijn er onvoldoende mogelijkheden om de machine ook in de expositie op te nemen. Er zijn plannen in de maak om voor deze - en eventueel nog te verwerven ander machines- een machineloods op het museumterrein in te richten.

Ook het afgelopen jaar is volop doorgegaan met de cursussen voor rondleiders in de Vlasserij. Deze cursus heeft als doel te leren op een verantwoorde en veilige manier met de oude werktuigen en machines om te kunnen gaan.

Er zijn nu 9 personen zodanig deskundig dat ze die machines mogen demonstreren bij de rondleidingen.

6.2 Expositie: Suiker

De verbouwing is voor de Suikerexpositie ingrijpender geweest. De ruimte voor de trap naar de verdiepingsvloer is bij de entree gesitueerd en de noodtrap heeft een stuk ruimte uit de expositie genomen achter in de 2e en 3e gang. Dit is mede de aanleiding geweest om de gehele suikerexpositie opnieuw in te richten. De herinrichting betreft een logischer looproute door de expositie, het volledig herinrichten van de derde gang en het creëren van een ruimte in de expositie voor de vertoning van films. Tevens is bij de herinrichting rekening gehouden met de plaatsing van werkende schaalmodellen. De herinrichting is in 2015 zo uitgevoerd dat bezoek vrijwel de gehele periode mogelijk bleef, maar natuurlijk was de situatie niet optimaal. Eind 2015 was de herinrichting nog niet voltooid, ook in 2016 zal daar nog het nodige werk in gaan zitten.

Werkende schaalmodellen.

De bouw van werkende schaalmodellen (1 : 32) door onze modelbouwgroep vordert. De modellen van broeitrog en diffusietoren zijn op enkele kleine punten na gereed. Veel aandacht is daarbij besteed aan details, zoals pompen, motoren, afsluiters en leidingwerk. Zelfs de verdiepingsvloeren met trappenhuis zijn aangebracht, compleet met leuningwerk uit de jaren 50. Op de nieuwe zolder krijgt de modelbouwgroep straks een eigen ruimte waar zij de mogelijkheden hebben om objecten op te stellen en aan te werken. Veel gebeurt nu bij hen thuis of op de zolder van de loods, die hier eigenlijk niet voor geschikt is. De modellen die gereed zijn zullen in de loop van 2016 in de suiker expositie tentoongesteld worden.

6.3 Buurtbank Brabant

De buurtbank is nog steeds benaderbaar vanuit internet. Inmiddels wil de groep MOTI (Museum of the Image in Breda) het project overnemen en aanpassen aan de nieuwe mogelijkheden. Wij hebben ons gemeld als gegadigde en worden op de hoogte gehouden.

6.4 Bibliotheek.

Voorafgaand aan de verbouwing zijn alle boeken ingepakt, dit in afwachting van een aparte ruimte voor de bibliotheek op zolder. Eind 2015 was deze ruimte vrijwel gereed, en in 2016 zal deze ingericht en gebruik worden genomen.

Als bibliothecaris is benoemd Helga Stroobant.

Tevens is een bibliotheekcommissie ingesteld om de bibliothecaris van de specifieke deskundigheid op het gebied van de vlasserij (Piet Nuijten) en de suiker (Bart Gijzen) te voorzien. Ook is het verzameldoel van de bibliotheek geformuleerd.

Kort samengevat wordt van vlasserij en suiker alles verzameld dat betrekking heeft op de vlasserij en de suikerbieten teelt en verwerking in West Brabant. Van met de vlasserij en suiker verband houdende zaken buiten west Brabant worden voorbeelden verzameld,

maar niet uitputtend. Verzameld worden boeken, foto's en overige beeld en geluidsdragers.

7. Marketing en Media

7.1 Museumgids

Het boekje (museumgids) *Vlas & Suiker* is inmiddels uitgekomen. Verder werd vanuit de cluster deelgenomen aan de activiteiten van Boergondisch West-Brabant. Voor overige evenementen zie onder 10, hierbij wordt aangetekend dat de deelname aan evenementen over het algemeen zeer plezierig verloopt en goed voor de naamsbekendheid van het museum. Alleen de deelname aan de braderie in Sprundel is niet als succes ervaren.

7.2 Media

De website is vernieuwd met infoblok voor onze vrijwilligers achter password

8. Facilitaire zaken

De verbouwing heeft voor facilitaire zaken heel veel werk met zich meegebracht. In de publieksruimte is de verlichting aangepast (Led spotjes in het plafond) en op de zolder is veel werk verricht aan de afwerking en inrichting van het depot. De ruimte voor de modelbouwers wordt ook op de nieuwe zolder ingericht, dit omdat de ruimte boven in de loods toch te veel beperkingen had.

Op verzoek van de WVS groep is hun schaftkeet op het terrein van het museum geplaatst. Dit omdat de schaftkeet regelmatig doelwit was van vernielingen en inbraken. Als tegenprestatie verzorgt de WVS groep het groen rondom het museum.

9. Veiligheid en Binnenklimaat

9.1 Veiligheid

Er heeft zich in 2015 één incident voorgedaan. Dit betrof een viertal bezoekers die onwel werden, mogelijk t.g.v. het gebruik van een middel ter bestrijding van de boktor op de vernieuwde zolder. 1 persoon is in het ziekenhuis behandeld.

De brandweer heeft metingen verricht, maar er kon geen duidelijk verband tussen het gebruik van het bestrijdingsmiddel (op zolder) en het incident (in de Vlasserij) worden aangetoond.

Er hebben 2 "bijna ongelukken" plaatsgevonden. Dit betrof een uit een takel vallend onderdeel van een vlasplukker. Hierbij was er niet sprake van persoonlijk letsel en ook geen schade aan de vlasplukker. Het tweede bijna ongeluk betrof een vrijwilliger wiens mouw gegrepen werd door een slijpmachine. Hierbij raakte alleen de kleding beschadigd. Beide incidenten zijn voorzien van advies en gerapporteerd aan het bestuur.

In 2015 hebben op veiligheidsgebied de volgende activiteiten plaatsgevonden :

- interne inspectieronde met Laurant Schoone (Vlasserijcluster)
- controle brandblussers en EHBO kisten door de fa. CENO

Aandachtspunten voor 2016 :

- Instructie van vrijwilligers zowel mondeling als middels een handleiding voor alle betrokkenen bij het museum in het handboek voor vrijwilligers.
- Aanpassen documentatie veiligheidsbeleid en verplichte documenten t.b.v. de overheid.

